

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2023

aruandeaasta lõpp: 31.12.2023

nimi: Mittetulundusühing Balti Uuringute Instituut

registrikood: 80046950

postiaadress: Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Lai tn 30

postisihthnumber: 51005

telefon: +372 6999480

e-posti aadress: ibs@ibs.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	5
Bilanss	5
Tulemiaruanne	6
Rahavoogude aruanne	7
Netovara muutuste aruanne	8
Raamatupidamise aastaaruande lisad	9
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	9
Lisa 2 Materiaalsed põhivarad	10
Lisa 3 Tööjõukulud	10
Lisa 4 Seotud osapooled	10
Aruande allkirjad	12

Tegevusaruanne

MTÜ Balti Uuringute Instituut põhitegevuseks on Läänemere regiooni arengut toetavate sotsiaalmajanduslike uuringute läbiviimine. Keskssel kohal on seejuures tehnoloogia, majandus- ja regionaalarengu poliitika ning rände- ja lõimumispoliitika alased uuringud.

Rohemajandus ja targad linnad

2023. aastal jätkus mitmete Euroopa teadusuuringute programmide poolt toetatud projektide elluviimine. Euroopa Horisont rohelepp programmist rahastatava mastaapse koostööprojekti *oPEN Lab - Open innovation living labs for Positive Energy Neighbourhoods* eesmärgiks on kolmes Euroopa linnas viia ellu nii tehnoloogilisi kui sotsiaalseid uuendusi, et liikuda positiivsete energiapiirkondade poole. RELATED toetab taastuvate energiaallikate kasutuselevõttu madala-temperatuurilistes kaugküttesüsteemides.

IBS juhib Euroopa Horisont projektis *drOp - Digitally enabled social district renovation processes for age-friendly environments driving social innovation and local economic development* replikeerimise ja vastastikkuse õppimise tööpaketti ning osaleb sotsiaalsete ärimudelite arendamise metoodika väljatöötamisel. Samuti jätkus Euroopa Komisjoni rahastatav teenuste platvorm *Smart Cities Marketplace*, mis pakub näiteid kliimaneutraalsetest ja targa linna projektidest eri suuruses linnadest, hulgaliselt materjale ja töötubasid targa linna projektideede vormimiseks. Projekt pakub samuti tehnilist abi, kui linnal või tema partneritel on juba konkreetsem projektiidee, mis vajaks abi selleks, et olla toetusprogrammides või erinevate investorite vaates atraktiivne.

Algasid kaks uut Euroopa Horisont programmist rahastatud projekti. Increase eesmärk on arendada eri tüüpi ehitistesse integreeritud päikesepaneele, testida lahendusi erinevates riikides ja aidata kaasa integreeritud päikesepaneelide laiemale kasutuselevõtule. Projektis on kokku 9 pilootprojekti 6 Euroopa riigis, millest üks asub Tartus. Tartu Hansa Kooli külge planeeritakse integreeritud päikesepaneelidega kasvuhoonet, mille disain valmib 3 aasta jooksul koosloome käigus, et lõpptulemus oleks ilus, kvaliteetne ja kõigile sobiv. Herit4Ages töötab välja kasutajakeskseid ja andmepõhiseid energiatõhusaid kaasavaid renoveerimislahendusi kultuuripärandi alla kuuluvate hoonete jaoks. Ka selle projekti üks piloothoonetest uude lahenduste testimiseks asub Tartus, Lai 30. IBS juhib Tartu pilooti ja koordineerib ning juhendab ka teistes välispartnerite pilootides koosloomeprotsessi. Samuti juhib IBS sotsiaalse kaasamise hindamist ning osaleb projekti õppetundidele tuginedes ärimudelite loomisel ning innovatiivsete lahenduste laiemale leviku uurimisel ja toetamisel.

Interreg Baltic Sea Region programmist rahastatakse tegevusaastal alanud projekti *SUMPs for BSR*, mis aitab väiksematel omavalitsustel välja töötada ja rakendada säästvat linnalise liikumiskeskonna kavasad, et soodustada inimeste aktiivset liikumist ja vähendada samal ajal CO2 emissiooni. IBS toetab projekti partnerlinnu nende pilootprojektide arendamisel.

Lõppes Horisont 2020 programmi vahenditest rahastatav projekt *Allthings.bio PRO - Game changer for the bio-based economy*, kus osalesime biomajandust populariseerivates tegevustes, projekti tegevuste hindamismetoodika väljatöötamises ja elluviimises ning projektis arendatud tööriistade (veebimängu) testimisel.

Tehnoloogia- ja majanduspoliitika valdkonnas oli olulisimaks initsiatiiviks Horisont 2020 *CatChain* projekt, mis keskendub globaalsete väärtusahelate ja kiiresti arenevate riikide majandusarengu strateegiate uurimisele. Projektis osalevad tavapärase Euroopa partnerite kõrval ka India, Brasiilia, Costa Rica, Malaisia, Lõuna-Aafrika ja Lõuna-Korea ülikoolid.

Rände- ja lõimumispoliitika

Rände- ja lõimumispoliitika valdkonnas jätkasime Eesti riigile oluliste analüüside läbiviimist. Kultuuriministeeriumi tellimusel viisime läbi uuringu eesti keele õppe korraldusest piiratud keelekeskkondades, mille raames tekitasime keeleõppija arhetüübid ja isikud, mille abil paremini sihistada eesti keele õpet Eesti muukeelsele elanikkonnale. Analüüsisime Integratsiooni Sihtasutuse tellimusel keelesõbra programmi mõju ja tulemuslikkust ning tulemusel jõudsimme järeldusele, et see programm on unikaalne, tulemuslik ja väga oluline tegevus eesti keele õppe ja seda toetavate tegevuste maastikul Eestis. Viisime läbi Eesti rahvuskaslastele suunatud portaali Global Estonian kasutajauuringu (tellijad Integratsiooni Sihtasutus ja Välisministeerium), mille põhjal saime oluliselt parema ja esmakordse sissevaate Eesti väliskogukondadest, kes ja millistel põhjustel seda portaali kasutavad. Tartu Linnavalituse tellimusel uurisime eestikeelsele haridusele üleminek Tartu linnas.

Alustasime mitmeid uusi projekte. *Work in Estonia* ja EAS tellimusel uuringut välisspetsialistide värbamisest Eesti tööstussektoris. Rahvusvahelise Interreg projekti CeMeWE eesmärk on töötada välja mudel sisserändajatest naiste tööalase konkurentsivõime suurendamiseks. ERC toel alustasime projektiga ajalooliste narratiivide põlvkondadevaheline edasikandumine Eestis, mille raames teostame eestikeelse püsielanikkonna ja muukeelse elanikkonna hulgas andmekogumist Eestis. Konsulteerisime ECMI tellimusel Serbia rahvusvähemuste ja inimõiguste ministeeriumit aitamaks neil paremini teostada lõimumisalaste andmete kogumist ja analüüsimist riigis.

Jätkasime osalemist erinevates koostöövõrgustikes, sh Euroopa Komisjoni rände- ja lõimumisalase infoportaali (EWSI) tegevustes ning Euroopa rändevõrgustiku (EMN) Eesti kontaktpunkti poolt kureeritavas Eesti rändevõrgustiku tegevustes.

Nii nagu varasematel aastatel, jätkasime regulaarselt ka 2023. aastal oma teadmiste ja kogemuste jagamist erinevatele osapooltele: võõrustades delegatsioone, sh tudengeid Eesti lõimumise- ja rändepoliitikaga seotud teemadel, andes loengukursust Eesti lõimumispoliitikast ja rahvusvähemustest Eestis ning juhendades MA tudengeid rände- ja lõimumisvaldkonna teemadel. Lisaks meie põhitööle on meie eesmärk

järjepidevalt toetada Eesti järelkasvu neis teemavaldkondades ning mh populariseerida Eesti ühiskonnas teaduspõhist diskussiooni lõimumise ja rände teemadel.

Poliitikate ja programmide hindamine

2023. aastal lõppesid ka mitmed suuremad rakendusuuringud ja hindamised, nagu Kultuuriministeeriumi tellitud lõimumisvaldkonna hindamine Euroopa Sotsiaalfondi kohanemis- ja lõimumismeetme 2014–2020 lõpphindamine ja Haridus- ja Teadusministeeriumi tellitud uuring Noortevaldkonna töötajaskonna töötingimused.

Algasid ka mõned suuremahulisemad uued uuringud, nagu Tervise Arengu Instituudi tellitud katseuuringu disainiga Õpetajate sotsiaal-emotsionaalse pädevuse arengut toetavate koolituskursuste hindamisuuring ning Haridus- ja Teadusministeeriumi tellitud hindamine Erasmus+ ja Euroopa solidaarsuskorpuse programmide rakendamise hindamine Eestis. Riigikantselei tellimusel alustasime Ministeeriumite ümberkorraldamise analüüsi. Harno tellimusel uurime noorsootöö ja koolituste pädevuse ning võimekuse arendamist läbi Euroopa noorteprogrammide.

Aruandeaasta jooksul jõudsime teha ka mõned väikesemad uuringud, sh Harno haridusalased uuringud eTwinning programmis osalejate motivatsioonitegurite ja tunnustusvajaduse analüüs; Erasmus+ kaasava õpirände uuring ja E-mängude rakendatavus noorsootöös ning Riigikantselei tellitud hindamismetoodika arendamise uuring Eesti avatud valitsemise partnerluse tegevuste pikaajalise mõju hindamise mudel.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Varad		
Käibevarad		
Raha	853 616	472 365
Nõuded ja ettemaksed	197 716	682 335
Kokku käibevarad	1 051 332	1 154 700
Põhivarad		
Nõuded ja ettemaksed	1 764	1 764
Immateriaalsed põhivarad	6 756	6 756
Kokku põhivarad	8 520	8 520
Kokku varad	1 059 852	1 163 220
Kohustised ja netovara		
Kohustised		
Lühiajalised kohustised		
Võlad ja ettemaksed	103 694	191 020
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	891 802	722 504
Kokku lühiajalised kohustised	995 496	913 524
Kokku kohustised	995 496	913 524
Netovara		
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	249 696	228 279
Aruandeaasta tulem	-185 340	21 417
Kokku netovara	64 356	249 696
Kokku kohustised ja netovara	1 059 852	1 163 220

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2023	2022
Tulud		
Annetused ja toetused	378 874	712 572
Tulu ettevõtlusest	344 314	323 916
Kokku tulud	723 188	1 036 488
Kulud		
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-93 125	-228 178
Mitmesugused tegevuskulud	-91 164	-42 420
Tööjõukulud	-727 269	-742 555
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	0	-3 404
Muud kulud	-347	-14
Kokku kulud	-911 905	-1 016 571
Põhitegevuse tulem	-188 717	19 917
Intressitulud	3 377	1 662
Muud finantstulud ja -kulud	0	-162
Aruandeaasta tulem	-185 340	21 417

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2023	2022
Rahavood põhitegevusest		
Põhitegevuse tulem	-188 717	19 917
Korrigeerimised		
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	0	3 404
Kokku korrigeerimised	0	3 404
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	446 469	-165 445
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	120 122	-53 420
Laekunud intressid	3 376	1 662
Makstud intressid	0	-162
Kokku rahavood põhitegevusest	381 250	-194 044
Kokku rahavood	381 250	-194 044
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	472 365	666 409
Raha ja raha ekvivalentide muutus	381 250	-194 044
Valuutakursside muutuste mõju	1	0
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	853 616	472 365

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

		Kokku netovara
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2021	228 279	228 279
Korrigeeritud saldo 31.12.2021	228 279	228 279
Aruandeaasta tulem	21 417	21 417
31.12.2022	249 696	249 696
Aruandeaasta tulem	-185 340	-185 340
31.12.2023	64 356	64 356

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

MTÜ Balti Uuringute Instituut 2023. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamise tavaga. Hea raamatupidamise tava põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevates arvestuspõhimõtetes. Raamatupidamise aastaaruanne on esitatud eurodes.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes arvelduskontode jääke ning lühiajalisi tähtajalisi deposiite.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuded ostjate vastu on kajastatud bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses. Nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus võimalikud allahindlused). Nõuete hindamisel on vaadeldud iga nõuet eraldi. Nõuded, mille kohta on teada, et nad on lootusetud, on bilansist välja kantud.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Põhivarana on bilansis kajastatud varad maksumusega üle 640 euro ning kasutuseaga üle ühe aasta.

Materiaalsed põhivarad võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb vara maksumusest ja kasutuselevõtmist võimaldavatest väljaminekutest. Oma tarbeks valmistatud põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb tegelikest valmistamisväljaminekutest.

Põhivara amortiseeritakse lineaarsel meetodil lähtudes kasulikust tööeast. Kasutusel on järgnevad amortisatsiooninormid:

- masinad ja seadmed 33% aastas
- büroo inventar 20% aastas

Tulud

Projektidega seotud sihtfinantseerimise tulud on kajastatud tuluna proportsionaalselt projekti valmidusastmele, samuti vastavalt rahastaja poolt aktsepteeritud summadele. Projektidega seotud veel finantseerimata, kuid teostatud kulud kajastatakse nõudena bilansi nõuete koosseisus. Projektide üldkulude finantseerimise tulusid on kajastatud tuludena proportsionaalselt laekunud sihtfinantseeringuga.

Kulud

Aruande perioodi kuludes on kajastatud kõik projektide tegevuskulud, millega seotud tegevused leidsid aset aruandeaastal.

Lisa 2 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

			Kokku
	Arvutid ja arvutisüsteemid	Muud materiaalsed põhivarad	
31.12.2021			
Soetusmaksumus	22 165	0	22 165
Akumuleeritud kulum	-18 761	0	-18 761
Jääkmaksumus	3 404	0	3 404
Amortisatsioonikulu	-3 404		-3 404
31.12.2022			
Soetusmaksumus	22 165	0	22 165
Akumuleeritud kulum	-22 165	0	-22 165
Jääkmaksumus	0	0	0
31.12.2023			
Soetusmaksumus	22 165		22 165
Akumuleeritud kulum	-22 165		-22 165
Jääkmaksumus	0		

Lisa 3 Tööjõukulud

(eurodes)

	2023	2022
Palgakulu	543 442	555 058
Sotsiaalmaksud	183 827	187 497
Kokku tööjõukulud	727 269	742 555
Sellest kajastatud sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsese kuluna	589 753	634 891
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	14	20

Lisa 4 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2023	31.12.2022
Füüsilisest isikust liikmete arv	9	9
Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		

	2023	2022
Arvestatud tasu	274 225	282 321

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 09.08.2024

Mittetulundusühing Balti Uuringute Instituut (registrikood: 80046950) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
MAREK TIITS	Juhatuse liige	09.08.2024

Aruande üldkoosoleku kinnitamise staatus

Üldkoosoleku poolt kinnitatud

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Teadus- ja arendustegevus sotsiaal- ja humanitaarteaduste vallas	72201	Jah